

Földrajzi nevek a hálón 2.

Mikesy Gábor
földrajzinév-szakértő

GISopen 2017
Székesfehérvár, 2017. április 11-13.

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

**Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali
Főosztály**

1149 Budapest, Bosnyák tér 5. – 1592 Budapest, Pf.: 585
Telefon: +36 (1) 222-5101 – Fax: +36 (1) 222-5112
E-mail: info@fomi.hu – Honlap: www.fomi.hu

A földrajzi nevek: téradat

- Azonosít
- Információt hordoz
- Tudományos és kulturális tartalom
- Közigazgatási jelentőség
- Fejlettségi szintet jelöl

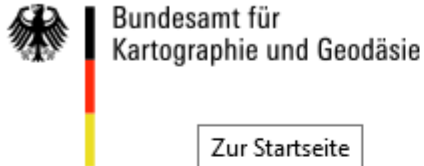
INSPIRE
Infrastructure for Spatial Information in Europe

D2.8.I.3 INSPIRE Data Specification on Geographical Names – Guidelines

GISopen 2016

- Földrajzi nevek mennyisége és minősége webes megjelenítésben, alkalmazásokban
- A netes megjelenítés helyneves forrásai – a kritika szükségessége
  - helyesírás
  - modern ekvivalens hiánya
- Technológiai eljárások deformálhatják a névírást?
  - nagybetűre váltás, nagy kötőjel > kis kötőjel
  - karakterváltás (különösen ékezetes betűk esetében)
  - helynévgenerálás (Egerszentmárton = egy olajfinomító, Recskvasárnap = egy recski ürülőttelep)
- Léteznek-e szabadon elérhető, kidolgozott névforrások?
- Magyar IP címekről elérhető helyek
  - *Leventevár~ Břeclav*
  - *Csanálos~Urziceni* (Románia, Ialomița megye)
  - *Rábakarmestere~ Leitersdorf im Raabtal*
- Az alkalmazások átveszik
  - útvonaltervező
  - telekocsi, stb.

Földrajzi nevek - a földmérési és térképészeti szervezetekben

Über das BKG

Produkte & Services

Státní správa zeměměřictví a katastru

Český úřad zeměměřický a katastrální

Katastrální úřady

Zeměměřické a katastrální inspektoráty

[Nahlížení do katastru nemovitostí](#)

[Dálkový přístup do katastru nemovitostí](#)

[Geoportál](#)

Geographische Namen

Geographische Namen sind elementarer Bestandteil von Geobasisinfo

[Úvod](#) [O resortu](#) [Katastr nemovitostí](#) [Zeměměřictví](#) [RÚIAN](#) [Předpisy](#) [Periodika](#) [Nabídky a zakázky](#)

Nyní jste zde: Výsledky vyhledávání

Výsledky vyhledávání

Resort

- [Workflow in ZÚ](#)
- [INSPIRE implementation in ZÚ](#)
- [UNGEEN](#)
- [UNGEEN](#)
- [UNGEEN](#)
- [Changes in INSPIRE Datasets](#)
- [INSPIRE](#)

Állami nyilvántartások 1. – KSH, településrészek

Bátonyterenye	Felső-Katalin telep	Felsőkatalintelep
Bátonyterenye	Világos-puszta	Világospuszta
Békéssámson	Belső újtelep	Belsőújtelep
Békésszentandrás	Ligeti üdülő-sor	Ligeti üdülősor
Békésszentandrás	Sirató üdülő-telep	Sirató üdülőtelep
Csabdi	Platános liget	Platánosliget
Dénesfa	Bogár tanya	Bogártanya
Dunaföldvár	Felső-Fok	Felsőfok
Dunaföldvár	Külső Téglaház vége	Külső téglaház vége*
Dunaföldvár	Felső-Homokerdő	Felsőhomokerdő
Dunaföldvár	Közép Homokerdő vége	Középhomokerdő vége
Fertőrákos	Felső-Kereszthegy-szőlős	Felsőkereszthegyszőlős*
Kazincbarcika	Kis-Szőlővölgy	Kisszőlővölgy
Kazincbarcika	Nagy-Szőlővölgy	Nagyszőlővölgy

Állami nyilvántartások 2. - vizek

Nyilvántartásban		Helyesen
ÉDUVIZIG	Ikva patak	Ikva-patak
	Cuhai Bakony-ér	Cuhai-Bakony-ér
	Galla patak	Galla-patak
	Hanság főcsatorna	Hanság-főcsatorna
NYUDUVIZIG	Felső Válicka	Felső-Válicka
	Foglár csatorna	Foglár-csatorna
	Szentgyörgyvölgyi patak	Szentgyörgyvölgyi-patak
	Zala-Somogyi határárok	Zala-Somogyi-határárok
FETIVIZIG	Keleti övcsatorna	Keleti-övcsatorna
	Lápi mellék csatorna	Lápi-mellékcatorna
	Lónyay főcsatorna	Lónyay-főcsatorna

1. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. melléklet: A) Folyók, patakok, holtágak, mellékágak és azok medre, valamint vízilétesítmények jegyzéke

Jogszabályban	Helyesen
Brandt-majori-csatorna	Brandtmajori-csatorna
Csorna-Foktői-csatorna	Csorna-Foktői-csatorna
Dinnyés-Kajtori-csatorna	Dinnyés-Kajtori-csatorna
Felső Cseregle szigeti mellékág	Felső-Cseregleszigeti-mellékág
Gyáli-1. főcsatorna	Gyáli 1. főcsatorna
Gyula szigeti mellékág	Gyula-szigeti-mellékág
Halásztanyai-(XXI.)csatorna	Halásztanyai (XXI.) csatorna

Állami nyilvántartások 3. – természetvédelmi területek

A Bogyiszlói Orchideás Erdő Természetvédelmi Terület létesítéséről szóló 11/1992. (III. 25.) KTM rendelet	A Bogyiszlói orchideás erdő természetvédelmi terület létesítéséről szóló 11/1992. (III. 25.) KTM rendelet
A Sárvíz-völgye Tájvédelmi Körzet létesítéséről szóló 26/1997. (VIII. 1.) KTM rendelet	A Sárvíz völgye Tájvédelmi Körzet létesítéséről szóló 26/1997. (VIII. 1.) KTM rendelet
A Gödöllői Királyi Kastélypark Természetvédelmi Terület létesítéséről szóló 7/1998. (III. 18.) KTM rendelet	A Gödöllői királyi kastélypark természetvédelmi terület létesítéséről szóló 7/1998. (III. 18.) KTM rendelet
A Tápió-Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzet létesítéséről szóló 19/1998. (VI. 25.) KTM rendelet	A Tápió–Hajta vidéke Tájvédelmi Körzet létesítéséről szóló 19/1998. (VI. 25.) KTM rendelet
A Kőlyuktető Természetvédelmi Terület létesítéséről szóló 11/1998. (V. 6.) KTM rendelet	A Kőlyuk-tető természetvédelmi terület létesítéséről szóló 11/1998. (V. 6.) KTM rendelet
A Csongrádi Kónyaszek Természetvédelmi Terület létesítéséről szóló 26/1998. (VII. 10.) KTM rendelet	A Csongrádi Kónya-szek természetvédelmi terület létesítéséről szóló 26/1998. (VII. 10.) KTM rendelet

Állami nyilvántartások 4. - barlangok

a) Barlangnevek – Országos Barlangnyilvántartás

Nyilvántartásban	Helyesen
Áfonya-utcai-barlang	Áfonya utcai barlang
Alsó Rab-lyuk	Alsó-Rab-lyuk
Amazonok-barlangja	Amazonok barlangja
Andris-lyuka	Andris lyuka
Bárány-hegyi Büdöske-barlang	Bárányhegyi-Büdöske-barlang
Barátok-barlangja	Barátok barlangja
Basa-hegyi Keskeny-lyuk	Basahegyi-Keskeny-lyuk
Bécsidombi-barlang	Bécsi-dombi-barlang
Bemapó-sziklaeresz	Bem apó sziklaeresz
Bemapó-üreg	Bem apó üreg
Bodnár-tanyai-üreg	Bodnártanyai-üreg
Csehek-szakadéka	Csehek szakadéka

b) „Kreatív” barlangnevek:

*Rettenetes Fekete Szerzetes-barlangja,
Duplanullás-barlang,
Dzsungel-nyelő,
Éppenhogy-barlang,
Húsvéti Nyuszi-barlang,
Nemússzukmeg-kőfülke stb.*

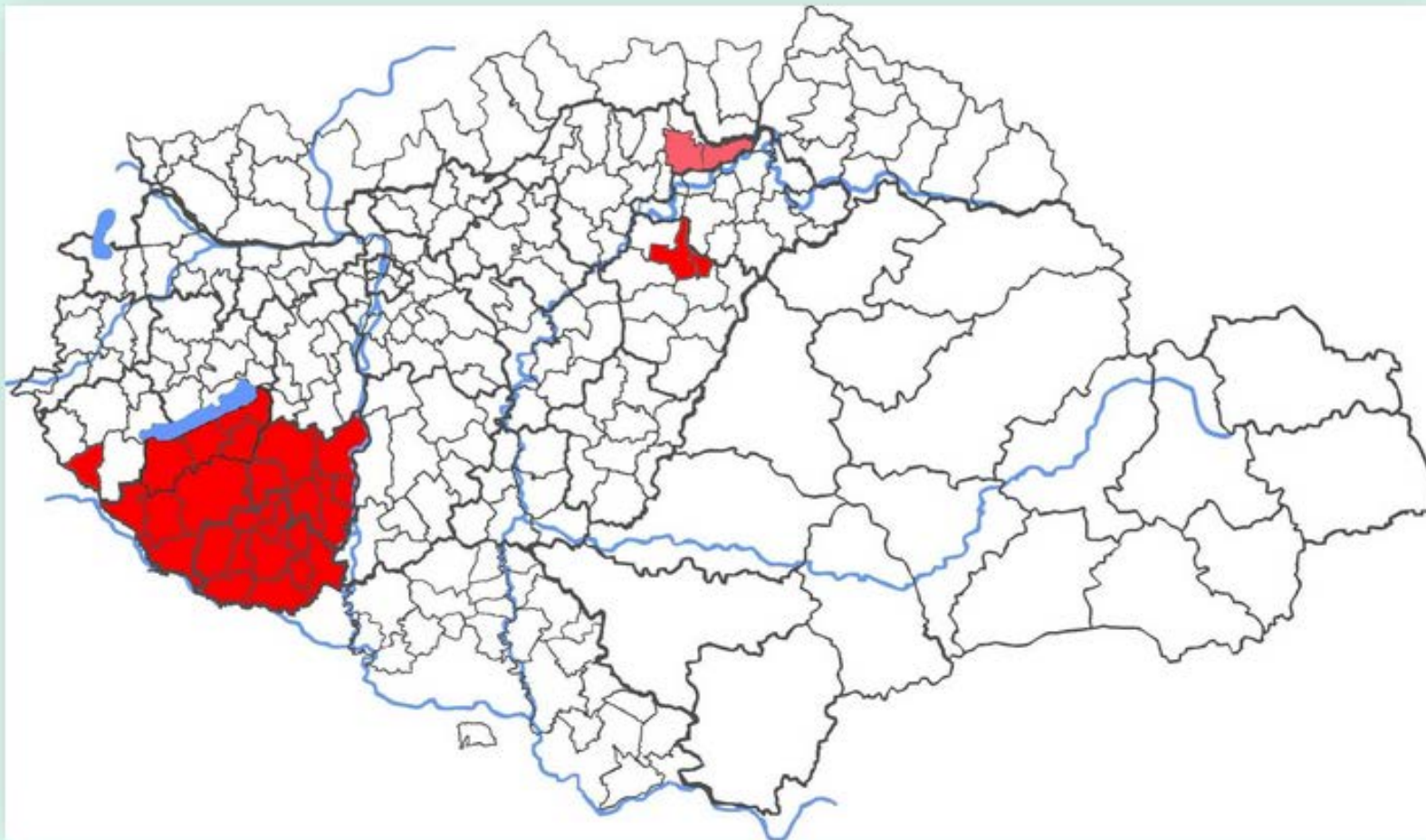
MAGYAR NEMZETI HELYNÉVTÁR

A neveknek nagy szerepük van mindennapi életünkben. A gyakorlati hasznukon kívül kifejeződik bennük a nemzethez, kultúrához való viszonyunk, de emellett igen erősen jelzik a közvetlen környezetünkhöz való tartozásunkat is. Identitásjelölő szerepük révén nagy jelentőségük van az egyén azonosságtudatának kialakításában. A nevek mint többnyire a múltból ránk maradt elemek régebbi nyelvi és kulturális viszonyokat őriznek, nem véletlen tehát, hogy e sokféle szerep miatt a nevek iránt többféle tudomány is érdeklődik, s hogy tanulmányozásukra önálló tudományok, a jellegzetesen interdiszciplináris névtudomány, más néven onomasztika alakult ki. A nevek ismeretének azonban nemcsak tudományos haszna van, hanem mai életünk legkülönbözőbb területei — a globalizációval is összefüggésben — mind élénkebben tartanak igényt a nevek ismeretére és az élet különböző szinterein való használatára. A nagyközönség érdeklődését a közvetlen vagy tágabb környezetünk helynevei iránt az által igyekszik kielégíteni a honlap, hogy a névtárat bárki számára hozzáférhetővé tesszük: így az információkat nyújthat a nagyközönségnek éppúgy, mint a szakembereknek.

A Magyar Nemzeti Helynévtárat olyan adatbázisként alakítottuk ki, amely a magyar nyelv egész helynévállományának befogadására és kezelésére alkalmas. A program sajátossága az országhatárokon átívelő jellege, ami azzal van összefüggésben, hogy a helynévrendszerek nem igazodnak olyan mesterséges határvonalakhoz, mint az ország- és

Magyar Digitális Helynévtár

A Magyar Digitális Helynévtár feltöltöttsége

Magyar Digitális Helynévtár

A keresett név

ZSELIC

A keresett név 0 objektum nevéként fordul elő.

megye település keresett név

A keresett név 0 objektum névadataként fordul elő.

megye település keresett név

A keresett név 0 objektum nevének részeként fordul elő.

megye település keresett név

A keresett név

Gemenci-erdő

A keresett név 0 objektum nevéként fordul elő.

megye település keresett név

A keresett név 0 objektum névadataként fordul elő.

megye település keresett név

A keresett név 0 objektum nevének részeként fordul elő.

megye település keresett név

A keresett név

Külső-Somogy

A keresett név 0 objektum nevéként fordul elő.

megye település keresett név

A keresett név 0 objektum névadataként fordul elő.

megye település keresett név

A keresett név 0 objektum nevének részeként fordul elő.

megye település keresett név

Magyar Digitális Helynévtár

A keresett név

A keresett név **12** objektum nevéként fordul elő.

megye	település	keresett név
Somogy	Balatonlelle	Benzinkút
Tolna	Bonyhád	Benzinkút
Borsod-Abaúj-Zemplén	Cigánd	Benzinkút
Baranya	Görcsöny	Benzinkút

A keresett név **0** objektum névadataként fordul elő.

megye	település	keresett név
-------	-----------	--------------

A keresett név **1** objektum nevének részeként fordul elő.

megye	település	keresett név
Somogy	Csurgó	Új benzinkút

A keresett név

A keresett név **123** objektum nevéként fordul elő.

megye	település	keresett név
Tolna		Kocsma
Somogy	Ádánd	Kocsma
Baranya	Ág	Kocsma
Baranya	Alsómocsolád	Kocsma
Baranya	Apátvarasd	Kocsma

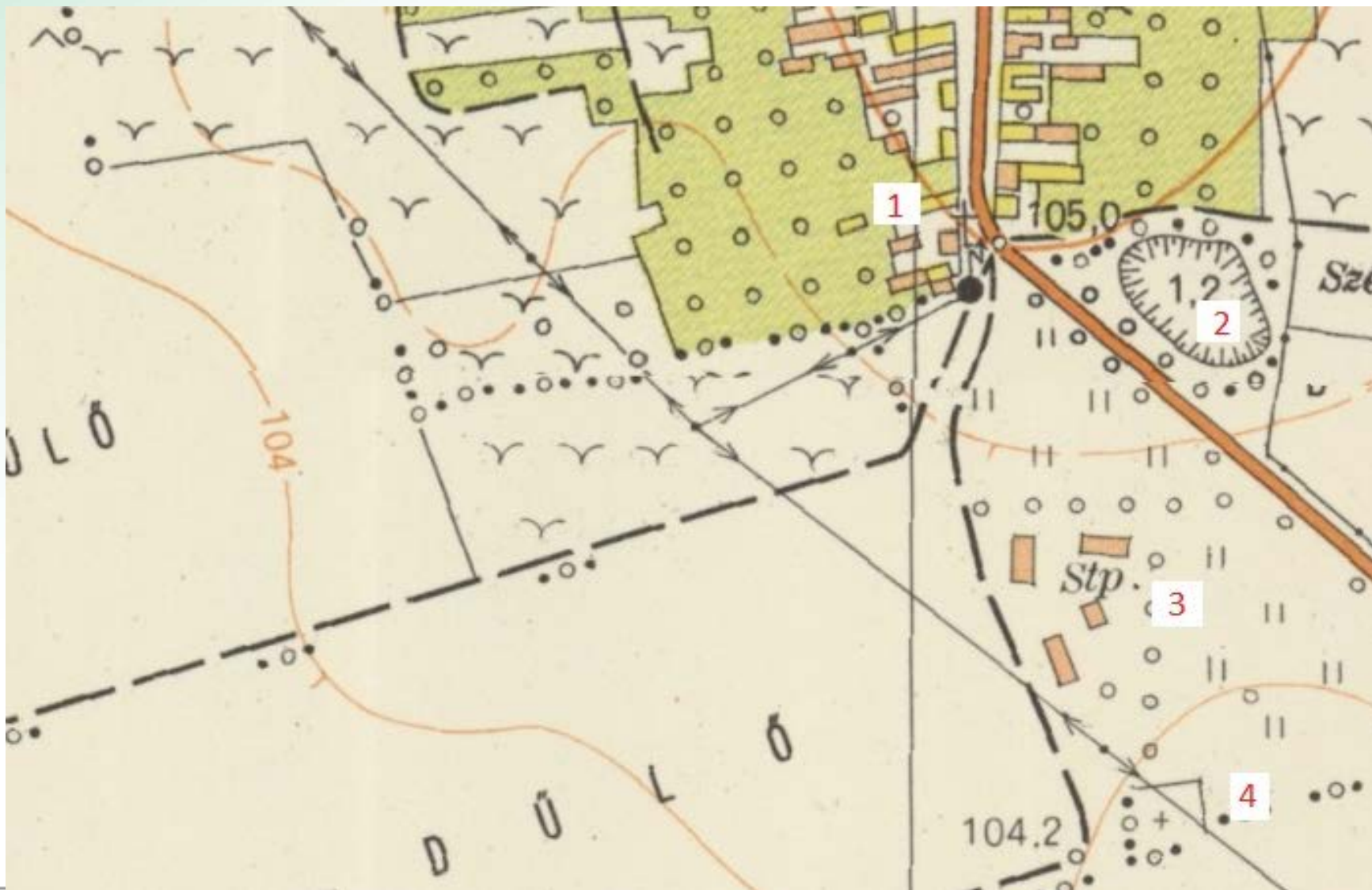
A keresett név **0** objektum névadataként fordul elő.

megye	település	keresett név
-------	-----------	--------------

A keresett név **450** objektum nevének részeként fordul elő.

megye	település	keresett név
Somogy	Kéthely	
Baranya	Kistamási	Ábrók-féle kocsmá
Tolna	Kocsola	Acsádi-kocsmá
Somogy	Balatonmárfafürdő	Álmos kocsmá
Somogy	Toponár	Alsó kocsmá

Magyar Digitális Helynévtár - elavultság

Buzsáki állomás

Magyar nyelvű helynév Magyarországon Somogy megye Öreglak településén.

Adatai

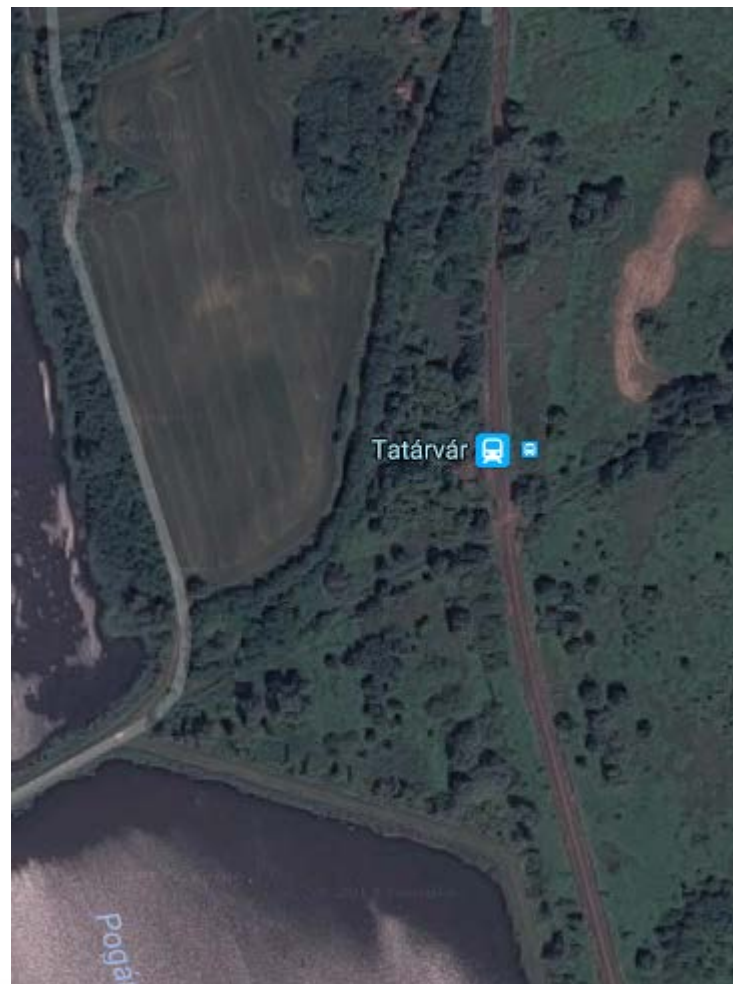
1974: *Buzsáki-álmás*

Toldalékos alakok

-

Más nevei

Buzsák vasúti megállóhely

Magyar Digitális Helynévtár - elavultság

A keresett név

A keresett név 0 objektum neveként fordul elő.
megye település keresett név

A keresett név 0 objektum névadataként fordul elő.
megye település keresett név

A keresett név 50 objektum nevének részeként fordul elő.
megye település keresett név

megye	település	keresett név
Tolna	Bátaszék	Lenin tér
Tolna	Grábóc	Lenin tér
Hajdú-Bihar	Hajdúhadház	Lenin út
Somogy	Ságvár	Lenin út
Somogy	Siófok	Lenin út

Kalinyin városrész

Magyar nyelvű helynév Magyarországon Somogy megye Kaposvár településén.

Adatai

1974: *Kalinyin-városrész* Vr.

Toldalékos alakok

-

Más nevei

Északnyugat

Káder-dűlő

Kalinyin

Magyar Digitális Helynévtár

A kiválasztott település

Acsa

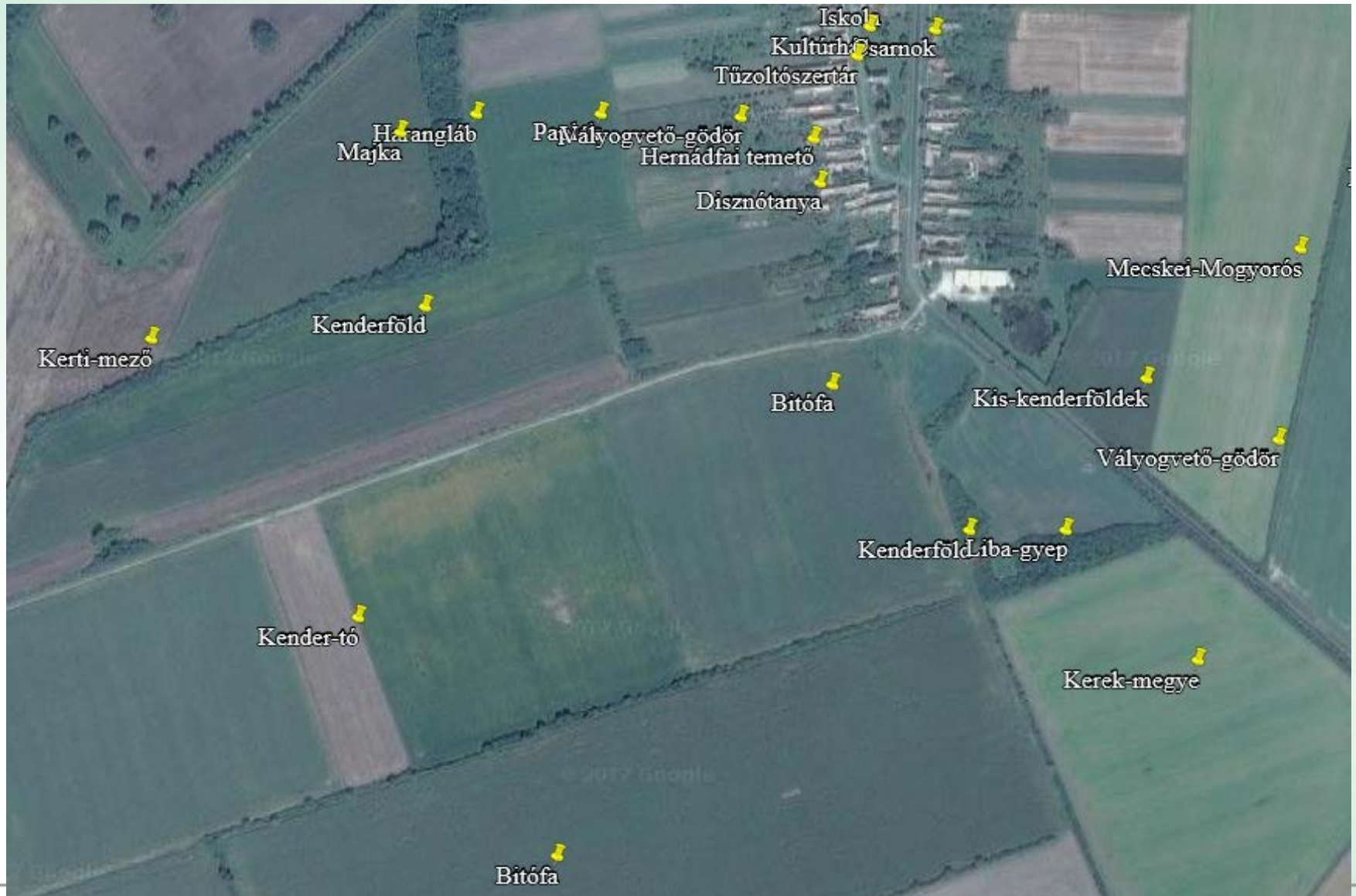
A településen 121 különböző objektum visel nevet.

Acsa	▲
Keresztülvaló utca	
Középső utca	
Akadény	
Almás	
Alszeg	
Andocsi út	
Andor-kút	
Bánom-hegy	
Barackos	
Cseléd sor	
Berek alja	
Berki-rét	
Bükk	
Bükk alja	
Bükki-kút	
Bürüi-csapás	
Cigány-hegy	
Csollány-oldal	
Csapó-dűlő	
Csikólegelő	▼

Magyar Digitális Helynévtár

Magyar Digitális Helynévtár

Magyar Digitális Helynévtár - helyesírás

Pulyka hodály	Pulykahodály
Szárazkúti-horhó	Száraz-kúti horhó / Szárazkúti horhó
Hosszú-nyiresi-dűlő	Hosszú-nyíresi-dűlő
Kis-kemp	Kiskemp
Nagy-kemp	Nagykemp
Bátori-tanya	Bátoritanya
Benke-tanya	Benketanya
Csomós-tanya	Csomóstanya
Kriskó-tanya	Kriskótanya
Petőfi-telep	Petőfitelep
Kis-Gyékényes	Kis-gyékényes
Nagy-Gyékényes	Nagy-gyékényes
Ravazdi-bolt	Ravazdi bolt
Makk-kocsmá	Makk kocsmá
Füle-kocsmá	Füle kocsmá
Porkoláb-vendéglő	Porkoláb vendéglő

Záró megjegyzések

Hiteles, teljességre törekvő és karbantartott névállományokról
- őszinte sajnálatomra - nem tudok beszámolni!

„A földrajzi név az egyetlen olyan téradat, amely nem mérhető
eszközökkel, sem a Földön, sem repülőről, sem az űrből.”
(Márton Mátyás)

A humán és a térinformatikai szektor együttműködése nem
szenvedhet több halasztást.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Mikesy Gábor
Vez. főtanácsos

mikesy.gabor@fomi.hu

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztály

1149 Budapest, Bosnyák tér 5. – 1592 Budapest, Pf.: 585
Telefon: +36 (1) 222-5101 – Fax: +36 (1) 222-5112
E-mail: info@fomi.hu – Honlap: www.fomi.hu